

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Systemy reagowania kryzysowego Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Bezpieczeństwo narodowe		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność Zarządzanie kryzysowe		Kod zajęć 14BENZKRS.24S.10056.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Profil studiów profil praktyczny			
Koordynator zajęć	Jacek Raubo		
Prowadzący zajęcia	Jacek Raubo		
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną • Wykład: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przedmiot ma za zadanie zaprezentować problemem zróżnicowanego podejścia do kwestii systemów reagowania kryzysowego, względem ich lokowania w przestrzeni systemowego ujęcia bezpieczeństwa w wybranych państwach świata, a także uwzględniając problemy systemowego ujęcia wspomnianych zagadnień przez określone struktury międzynarodowe na czele z NATO oraz UE, których państwem członkowskim jest Polska.
C2	Zakłada się również ukazanie jak obecne sytuacje kryzysowe i kryzysy wpływają na przeobrażenia działań państw w zakresie ich systemów reagowania kryzysowego. Chociażby przez ustosunkowanie się do szerokiej gamy kwestii zagadnień związanych z kryzysem migracyjnym w Europie i w Stanach Zjednoczonych, a także spraw bezpieczeństwa granic. Nie zapominając o synergii pomiędzy takimi zagrożeniami jak terroryzm czy też broń masowego rażenia BMR oraz czynnikami CBRN.
C3	Celem jest ukazanie, jak systemy reagowania kryzysowego przeobrażają się pod wpływem zmian technologicznych, uwypuklając praktyczną stronę dostępnych rozwiązań i możliwość zetknięcia się z nimi studentów po studiach w ramach ich pracy zawodowej w sektorze bezpieczeństwa i obronności.
C4	Uświadomienie znaczenia budowania odporności, jak również implementacji rozwiązań z zakresu obrony powszechnej (totalnej). Z jednoczesną obserwacją znaczenia nowoczesnych rozwiązań z zakresu kształtowania się obrony cywilnej.

Wymagania wstępne

Student charakteryzuje się zrozumieniem podstawowych pojęć z zakresu zarządzania kryzysowego oraz szerzej bezpieczeństwa narodowego oraz poprawnie potrafi posługiwać się podstawowymi terminami oraz definicjami. Student potrafi zdobywać wiedzę ze źródeł otwartych, zarówno naukowych, jak i analitycznych oraz innych, jednocześnie wykorzystując do tego wcześniej opanowane w ramach zajęć techniki informatyczne.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Dysponuje wiedzą odnoszącą się do rozwiązań z obrębu problematyki zarządzania kryzysowego oraz budowy systemów reagowania kryzysowego innych państw świata, dysponujących wyjątkowymi cechami charakterystycznymi.	BEN_K2_W01, BEN_K2_W02, BEN_K2_W03, BEN_K2_W04, BEN_K2_W05, BEN_K2_W08, BEN_K2_W09	Kolokwium pisemne
W2	Posiada wiedzę niezbędną do zrozumienia i opisanie obecnych przeobrażeń w sferze roli i znaczenia postrzegania bezpieczeństwa państwa jako elementu synergii pomiędzy czynnikami militarnymi i pozamilitarnymi, szczególnie w kontekście sytuacji kryzysowej lub kryzysu.	BEN_K2_W01, BEN_K2_W02, BEN_K2_W03, BEN_K2_W04, BEN_K2_W05, BEN_K2_W07, BEN_K2_W08, BEN_K2_W09	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W3	Pozyskał podstawową wiedzę z zakresu kluczowych technologii bezpieczeństwa, które mogą wpływać na zrozumienie zarówno systemów reagowania kryzysowego, jak i innych elementów bezpieczeństwa państwa w XXI w.	BEN_K2_W01, BEN_K2_W02, BEN_K2_W03, BEN_K2_W04, BEN_K2_W05, BEN_K2_W08, BEN_K2_W09, BEN_K2_W10, BEN_K2_W11	Kolokwium pisemne
W4	Odpowiednio diagnozuje kwestię łączenia efektywności rozwiązań z zakresu konstrukcji i działania systemu reagowania kryzysowego z możliwością reakcji państwa na klasyczne oraz nowe, np. hybrydowe, formy wyzwań w sferze bezpieczeństwa, mogących przerodzić się w kryzys lub będących już kryzysem.	BEN_K2_W01, BEN_K2_W02, BEN_K2_W03, BEN_K2_W04, BEN_K2_W05, BEN_K2_W08, BEN_K2_W09, BEN_K2_W10, BEN_K2_W11	Kolokwium pisemne
W5	Poprawnie łączy wiedzę dotyczącą konstrukcji systemów reagowania kryzysowego z obszarem możliwości technicznych, które oferują dostępne na rynku rozwiązania technologiczne.	BEN_K2_W01, BEN_K2_W02, BEN_K2_W03, BEN_K2_W04, BEN_K2_W05, BEN_K2_W07, BEN_K2_W08, BEN_K2_W09, BEN_K2_W10, BEN_K2_W11	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Umiejętnie ustosunkowuje się w przestrzeni debaty studenckiej oraz w swoim miejscu pracy, do kluczowych wyzwań z zakresu systemu reagowania w Polsce, mając na uwadze trendy i makrotrendy oraz zmiany w zakresie architektury bezpieczeństwa europejskiego oraz światowego.	BEN_K2_U01, BEN_K2_U02, BEN_K2_U03, BEN_K2_U04, BEN_K2_U05, BEN_K2_U06, BEN_K2_U07, BEN_K2_U08	Kolokwium pisemne
U2	Potrafi odnosić się do bieżących kwestii, kategoryzowanych jako sytuacje kryzysowe/kryzysy, wykorzystując do tego odpowiednie doświadczenia z zakresu studiów przypadków czy też procedur Lessons learned, bazujących na innych wydarzeniach oraz innych niż polski systemach reagowania kryzysowego.	BEN_K2_U01, BEN_K2_U02, BEN_K2_U03, BEN_K2_U04, BEN_K2_U05, BEN_K2_U06, BEN_K2_U07, BEN_K2_U08	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	System reagowania kryzysowego Stanów Zjednoczonych.	W1, W2, W3, W4, U1, U2	Wykład
2.	System reagowania kryzysowego Federacji Rosyjskiej.	W1, W2, W3, W4, U1, U2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	System reagowania kryzysowego Niemiec (RFN).	W1, W2, W3, W4, U1, U2	Wykład
4.	System obrony totalnej i polska koncepcja obrony powszechnej.	W1, W2, W3, W4, U1, U2	Wykład
5.	Operacje reagowania kryzysowego NATO.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2	Wykład
6.	Kryzys migracyjny w Europie a potrzeby reagowania kryzysowego w ramach UE.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2	Ćwiczenia
7.	Technologie bezpieczeństwa granic w obliczu potrzeb reagowania kryzysowego.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2	Ćwiczenia
8.	Platformy bezzałogowe i ich rola w reagowaniu kryzysowym.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2	Ćwiczenia
9.	Technologie ISR oraz technologie bezpieczeństwa stosowane do ochrony infrastruktury krytycznej.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2	Ćwiczenia
10.	Czynniki CBRN jako wyzwanie z zakresu reagowania kryzysowego.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2	Ćwiczenia
11.	Rozwój narkobiznesu oraz handlu narkotykami a reagowanie kryzysowe państw.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2	Ćwiczenia
12.	Problemy budowania polskiej obrony cywilnej kraju i ochrony ludności w XXI w.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Praca w grupach
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>bardzo dobry (bdb; 5,0): wiedza, bardzo dobrze opanowane umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne</p> <p>dobry plus (+db; 4,5): pogłębiona wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne</p> <p>dobry (db; 4,0): dobra wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5): zadawalająca wiedza, wyuczone umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne</p> <p>dostateczny (dst; 3,0): podstawowa wiedza, opanowane najważniejsze umiejętności oraz wykształcone podstawowe kompetencje personalne i społeczne</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0): niezadawalająca wiedza, nieopanowane umiejętności oraz niewykształcone kompetencje personalne i społeczne</p>

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	<p>bardzo dobry (bdb; 5,0): wiedza, bardzo dobrze opanowane umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne</p> <p>dobry plus (+db; 4,5): pogłębiona wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne</p> <p>dobry (db; 4,0): dobra wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5): zadawalająca wiedza, wyuczone umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne</p> <p>dostateczny (dst; 3,0): podstawowa wiedza, opanowane najważniejsze umiejętności oraz wykształcone podstawowe kompetencje personalne i społeczne</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0): niezadawalająca wiedza, nieopanowane umiejętności oraz niewykształcone kompetencje personalne i społeczne</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Wojnarowski J., Wojnarowska-Szpucha S., Procedury zarządzania kryzysowego w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych, Dąbrowa Górnicza 2017.
2. Sienkiewicz-Małyjurek K., Skuteczne zarządzanie kryzysowe, Warszawa 2015.
3. Krynojewski F.R., Obrona cywilna Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2012.
4. Gryz J. (red.), System reagowania kryzysowego Unii Europejskiej. Struktura-charakter-obszary, Toruń 2009.

Dodatkowa

1. Grocki R., Zarządzanie kryzysowe, Warszawa 2012.
2. Gryz J. Kitler W. (red.), System reagowania kryzysowego, Toruń 2007.
3. Ilnicki M., Służby graniczne w walce z terroryzmem. Polskie warunki ustrojowo-prawne, Toruń 2011.
4. Lidwa W., Krzeszowski W., Więcek W., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Warszawa 2010.
5. Marszałek M., Operacje reagowania kryzysowego NATO. Istota-uwarunkowania-planowanie, Warszawa 2013.
6. Wawrzusiszyn A., Wybrane problemy transgranicznego bezpieczeństwa Polski, Warszawa 2012.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	15
Wykład	15
Czytanie wskazanej literatury	60
Przygotowanie do zajęć	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
BEN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi właściwie dobierać źródła i informacje z nich pochodzące, dokonywać oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_U02	Absolwent/ka potrafi innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez odpowiedni dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik typowych dla nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do przystosowania istniejących lub opracowania nowych metod i narzędzi służących do rozwiązywania problemów w zakresie nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_U04	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej specjalisty odpowiadającego za bezpieczeństwo lokalne, narodowe i międzynarodowe
BEN_K2_U05	Absolwent/ka potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi charakterystycznymi dla nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_U06	Absolwent/ka potrafi umiejętnie wykorzystywać zdobytą wiedzę z zakresu nauki o bezpieczeństwie w komunikowaniu społecznym oraz politycznym i prowadzeniu debaty, rozszerzoną o krytyczną analizę skuteczności i przydatności stosowanej wiedzy
BEN_K2_U07	Absolwent/ka potrafi kierować pracą zespołu, w tym organizacji lub instytucji zajmującej się bezpieczeństwem oraz współdziałać z innymi osobami w ramach tych prac i przyjmować w nich wiodącą rolę
BEN_K2_U08	Absolwent/ka potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie
BEN_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu fakty, obiekty i zjawiska stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania i analizy danych oraz teorie dotyczące bezpieczeństwa, wyjaśniające złożone zależności między elementami systemów bezpieczeństwa
BEN_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej, właściwe dla kierunku bezpieczeństwo narodowe oraz zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej specjalisty odpowiadającego za bezpieczeństwo lokalne, narodowe oraz międzynarodowe
BEN_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, związane z rozwojem i rolą systemów bezpieczeństwa oraz ich wpływem na społeczeństwo
BEN_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania działalności zawodowej typowej dla specjalisty odpowiadającego za bezpieczeństwo lokalne, narodowe i międzynarodowe
BEN_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości związanej z sektorem bezpieczeństwa lokalnego, narodowego i międzynarodowego
BEN_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony wybrane metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania danych oraz modelowania systemu bezpieczeństwa i procesów w nim zachodzących, a także identyfikowania rządzących nim prawidłowości
BEN_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie rolę systemu bezpieczeństwa w funkcjonowaniu grupy społecznej, państwa i wspólnoty międzynarodowej oraz ich historycznej ewolucji
BEN_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony metody diagnozowania potrzeb i oceny jakości usług podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo lokalne, narodowe i międzynarodowe
BEN_K2_W11	Absolwent/ka zna i rozumie funkcjonowanie organizacji i sposoby pracy w obszarze typowym dla specjalisty odpowiadającego za bezpieczeństwo lokalne, narodowe i międzynarodowe